

Sárdi Fülöp Munkakönyve

Ez a munkakönyvem, 1948-ban állították ki.

1947-ben meghírdették a magyar borkereskedelem összpontosítását, nem államosítását, hanem összpontosítását. És mi akkor már a borkereskedelembe elég tevékenyen foglalkoztunk, és én is beledolgoztam, kaptam rendes komoly fizetést. Ekkor még a Steineréknél dolgoztam. És akkor megtalált engem a Landler Ervin, egy volt munkaszolgálatos kollégám, aki fölvette a Szalai András nevet. És kérte, hogy találkozzunk. Találkoztunk is, és mondta, "nézd, tudom, hogy te boros vagy, értesz a borhoz, kellene megbízható emberek". Semmi pártdolog nem volt ebben az én részemről, de ő volt az ország legfőbb kommunista káderese. S akkor mondta, hogy mi lenne a teendő: pár nagy borkereskedő állami vagy szövetkezeti cég volt, ezeket kellene összevonni, hogy a borászatot valahogy összpontosítsuk, és a szüretre fel tudjunk készülni, mert nem volt se szőlővásárló, se feldolgozó. Kért, hogy csináljak egy kis vázlatot arra, hogy hogy is képzelem én. A Sárdi Lacival összeültünk, és nagyon sokat besegített nekem, hogy ezt a vázlatot elkészítsük. Beadtuk ezt, és akkor még összejöttem a pártközpont illetékes gazdasági embereivel, még mondták, hogy ezt is kellene belevenni, azt is kellene belevenni. Csináltam egy nagy expozét, és ezt az expozét a párt gazdasági legfőbb bizottsága előtt kellett előadnom, amelynek az elnöke a Gerő Ernő volt. Azt hiszem, négy vagy öt expozé volt, és az enyémet fogadták el. És akkor azt mondta nekem a Vas Zoltán, hogy menjen oda a MASZOBSZ [Magyar Szövetkezeti Országos Borszövetség] székházába, ott van a Reichman, annak mondja meg, hogy menjen a fenébe, és vegye át a parancsnokságot. Az egy isten volt, ez a Reichman a borászati szakmában, ő volt a MASZOBSZ-nak az elnöke. Azt mondtam, Vas elvtárs, a Reichman az egy név! Na jól van, azt mondja, majd én megcsinálom. Fölvette a telefont, mondta Reichmannak: "Vas Zoltán vagyok, a Sárdi ott lesz magánál tizenöt perc múlva, maga átad mindent neki, és tűnjön el." Kész. Letette a kagylót. Én elmentem oda, és a Reichman azt mondta, hogy itt van a páncélszekrény kulcsa, a páncélszekrény üres. Átvettem. 1948 elejére áthúzódott, mire átvettem. Megjelent az újságban, hogy vezérigazgatói kinevezés, hogy én vagyok az ABOFORT, az Állami Borforgalmazási Részvénytársaság vezérigazgatója,

tizenhatezer ember tartozott hozzám. Óriási nagy vállalkozás volt. A Gresham-palotába költöztem a Lánchíddal szemben, ott volt az irodám a második emeleten.

Jött utána az államosítás [lásd: államosítás Magyarországon], aminek a központi figurája volt az ABOFORT, illetve én, személyesen. És akkor államosították a borkereskedelmet, de én csak úgy láttam megoldhatónak, ha a régi borkereskedőket bevonjuk, mert nekünk se szakmai képzettségünk, se helyünk, se tapasztalatunk, se eszközünk nem volt hozzá a borkereskedők nélkül. Úgy államosítottunk, hogy leltárral át kellett adniuk a raktáraikat, de ott maradhattak mint ügynök, és amit csináltak, azért kaptak jutalékot. Irtózatos támadást kaptam, hogy én a régi kapitalista borkereskedőket így támogatom. Steineréket is én államosítottam. Semmit nem szóltak, tudomásul vették. Laci is egy ügynök volt, az egyik legjobb ügynök, és kerestek egy csomó pénzt. Nekem például a fizetésem, ami miniszteri fizetés volt, akkor 3700 forint volt. De a Sárdi Laci 12-13-14-15 ezer forintokat kapott havonta jutalékként. Én azt mondtam, hogy megdolgozott érte, kapjon ennyit, de ezt irtóra megtámadták. Akkor már beléptem a pártba is. Mert nem volt információ. Hogy információm legyen, és valami karriert is csináljak, hogy a családomnak legyen valami, ahhoz nekem kellett az információ, és így adódott, és vitt a víz.

A következő szüretet is meg kellett csinálni, az 1949-es szüretet. És én a szüretet megírtam, előkészítettem, megszerveztem. Rengeteget dolgoztam, éjjel-nappal azzal foglalkoztam. Mindent megcsináltam, az államtitkárral, a Vajdával bent voltam a minisztériumban, ő szignálta nekem azt a papirost, amit beadtam, hogy elfogadja mint koncepciót, és gratulált hozzá és minden, és mentem haza. Mire beértem a Gresham-palotába, az irodába, ott várt egy pasi, és mutatott egy papirost, hogy súlyos gyanúok miatt azonnal felfüggesztve, a javadalmazását felfüggesztjük. Volt ez július 28-án, tehát fizetés előtt. És a Vajda írta alá. Akitől jöttem. Az a papír már reggel óta ott várt, és a Vajda velem így tárgyalt.

A Poseidonosok (a volt evezőklubom) között volt egy mérnökember, a Révész Pali, aki az Út- és Vasútépítőnél volt valami magas rangban. És akkor azt mondta nekem: "Menj el a munkakönyveddel, és jelentkezzél fizikai munkára. Nem fognak semmit sem kérdezni, föl fognak venni." Elmentem az Út- és Vasútépítőbe, fölvettek. A Lánchídon a kábelfektető csoportnál kubikoltam. 3700 forint volt a havi fizetésem vezérigazgatóként, a kubikolásért pedig 28 forint volt a heti bérem.

Hedi [sógornő] bridzspartnere a 2. Autójavító igazgatóhelyettese volt, és ő engem fölvelt minden további nélkül irodai munkára. Egy fél éven belül, 1950-ben én már az ellenőrzési osztály vezetője voltam.

A MONIMPEX export-importtal foglalkozott, különféle élelmiszer-cikkkel, mint a kávé, dohány, édesség, bor, szesz. Kitalálták, hogy csinálnak egy önálló üzemet, úgy hívták, hogy Hozdrascok. A borexportot akarták növelni, mert semmilyen borexport nem volt akkor. Az államosításnál még annak idején a Palugyai-pincét is államosítottuk Budafokon. Ez egy nagyon nagy pince volt, és azt szemelték ki a Hozdrascok központjának, és azt akarták, hogy én vegyem át és fejlesszem tovább. A pártközpontban az volt a kívánság, hogy legyek a Pincegazdaság igazgatója. És az emberek, akik a MONIMPEX-nél voltak -- ezek régi borosok voltak, ügynökök voltak --, ezek is megkönyékeztek. Ez 1950-ben volt, és akkor elmentem a MONIMPEX-be. Ott, Budafokon a Pincegazdaság vezetője lettem, s ebből nőtt aztán ki az export pincegazdaság, a későbbi Hungarovin. A MONIMPEX révén

jutottam én a Külkereskedelmi Minisztérium alá, minisztériumi ember voltam mint kinevezett igazgató. Itt 1964-ig dolgoztam, és utána váltottam a Hungarovinhoz.